

Σ·Η·Μ·Ε·Ι·Θ·Ο·Σ· Ε·Η·Ω·Σ· Ι·Γ·Ι·Η·Ν·Ω·Σ·

·Ελληνίδες δραχηστρίδες.—Λέσχη διανοουμένων.—Αἱ ἀσχολίαι τῶν μελῶν —Ἐζδοτικοὶ κατάλογοι καὶ καλλυντήσια.—Γυναικεῖαι διαλέξεις.—Ἐμψιοφριὰ καὶ ώραιότης.—Ποῖαι μαγνητίζουν.—Σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ώμοφριά.—Τὰ σύνορα τοῦ κάλλους.—Μία δόξα ποὺ πονεῖ.

ΑΡΕΤΗΡΗΘΩ ὡς ἐν τῇ ἐπικρατήσεως τῇ ἐπιθεωρήσεως ἐν τῷ Ἐλλ. Θεάτρῳ καὶ μία ἵκανότης τῶν Ἑλληνίδων ἥθοποιῶν. Ἐνῷ ἄλλοτε περιωρίζοντο εἰς δραματικὰ κρανγάς εἰς τὰ δράματα καὶ εἰς κομικὰ ἑπερβολὰς εἰς τὴν κωμῳδίαν, ἀνεδείχθησαν ἀπό τινος μερικαὶ

ἐξ αὐτῶν χαριτωμένα χορεύτριαι. Εἰς τὰς ἐπιθεωρήσεις αἱ τέως δυσκίνητοι ἥθοποιοι ἀμιλλῶνται ἥδη καὶ μιμοῦνται ἐπαρκῶς τὴν Ἔνεκη. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὀπερέτταν, παίζουν πολὺ καλά, καλλιτεραὶ ἀπὸ μερικὲς ἔνες ποὺ ἥρχοντο εἰς τὰς Ἀθήνας μὲν ἐπαρχιακούς Γαλλικοὺς ἢ Ἰταλικοὺς θιάσους. Ἡ Κοτοπούλη, ἡ Νίκα, ἡ Κολυβᾶ, ἡ Κανδηλάκη, ἡ Ἀφεντάκη, ἡ Ρεζάν, ἡ Φιέρα, ἡ Λασούταρη χορεύονταν μὲν πολλὴν χάριν. Καὶ θὰ τὰς μιμηθοῦν γούγγορα καὶ ἄλλαι, καὶ διόλους ἀπίθανον νὰ καταρτισθῆ καὶ Ἑλληνικὸν μπαλέττο. Ἡ ίδρυσις μιᾶς σχολῆς θεατρικῶν χορῶν ὑπὸ Ἀγγλίδων δραχηστρίδων εἶνε ἀπαραίτητος, καὶ θὰ ἔχῃ ἵκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ἀφοῦ ἡ Ἑλληνὶς ἀπὸ φύσεως εἶνε ὑπὸ ἐποφιν γάριτος, εὐλυγισίας, κομψότητος πολὺ ἀνωτέρα τῇς Ἀγγλίδος.

¶

Αἱ Ἀγγλίδες αἱ ὅποιαι πρωτοστατοῦν εἰς τὰ γυναικεῖα ζητήματα, ἀφοῦ δὲ σουφραζέταις ἔσυραν εἰς τὰς ἀγνιάς τὰ δικιώματα των, ἐσκέφθησαν ὅτι ἥτοι καρδὸς νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν τόσῳ ἀδικημέσιαν διανοητικότητά των. Ἐσχάτως ἴδρυθη ἐν Λονδίνῳ ἡ ἐσχη Κυριοῦ, σκοπὸν ἔχουσα τὴν προμηγογήν τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῶν γυναικῶν, μέλη δὲ θὰ εἶνε κυρίως αἱ φιλολογοῦσαι. Ἡ γένα λέσχη θὰ ἀποτελέσῃ σύνδεσμον μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὅλων τῶν χωρῶν, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι παρόμιαι λέσχαι θὰ ίδρυθοῦν καὶ εἰς ἄλλας πρωτεύοντας. Καὶ τί κάμνουν αἱ κυρίαι τῆς λέσχης; Δὲν ἀσχολοῦνται βεβαίως εἰς «λεσχηγενεῖς», εἰς φλαναρίας διὰ τὴν μόδαν, διὰ τὰς ὑπηρετοῖας, διὰ τὰ κοινωνικὰ σκάνδαλα. Εἶνε λέσχη «διανοουμένων». Ἐχουν τὰ μέλη εἰς τὴν διάθεσίν των καταλόγους ἐκδοτικῶν οἰκουν, καταλόγους μουσείων καὶ βιβλιοθηκῶν πρὸς διενύλωνταν τῶν μελετῶν των, ἔχουν πλούσιον ἀναγνωστήριον, συναντήσις ἐν ίδιαιτέρᾳ αἰθούσῃ. Δὲν λείπουν βέβαια τὸ καλλιτεχνικόν, ἡ αἴθουσα τοῦ τείου, τὸ διαλεκτήριον, διότι ἡ λέσχη δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ διαστρεβλώσῃ τὴν γυναικείαν φύσιν, τὴν χάριν καὶ τὴν ἀγεσινήν τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ σοφῶς τὰ συνδυάζει πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Διὰ τὰς κυρίας τὰς στερεούμενας οἰκογενείας ἢ τὰς μὴ δυναμένας νὰ συζησουν μετὰ τῶν οἰκείων των, ὑπάρχουν ἐν τῇ λέσχῃ

κοιτῶνες καὶ ἑστιατόρια. Καὶ οὕτω ἀποφεύγουν τὰς προστιβάζεις μὲ τὴν κοινωνικὴν πτραζάλην.

Νά τολμήσωμεν ἄφα γε νὰ εἰχηθῶμεγ παρόμοιον ίδρυμα διὰ τὰς Ἀθήνας; Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἂς ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν εἰδῆσιν ὅτι δόμας Ἀτθίδων φιλολογούσσην κυριῶν θὰ δώσῃ σειράν διαλέξεων, μὲ θέματα καθαρῶς φιλολογικά, τὰ δόπια θὰ ἀγαπτίσσωσι πρὸς κύκλου ἀποκλειστικῶς γυναικείουν.

¶

Ποία εἶνε ἡ πραγματικὴ ώραιότης; Ἡ καὶ ἄλλως: ἡ εὑμορφιὰ εἶνε ώραιότης; Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ διπτησχόλητος καύλους τινάς αἰσθητικούς παρ’ ἡμῖν, ἔσκειλαν καὶ μέχρι τῶν χρονογραφικῶν στηλῶν.

Καὶ λέγοντα περίποιον οἱ «εστέτ». Ὁμορφιὰ δὲν εἶνε ἡ συνημματικὴ ώραιότης, ἐκείνη ἡ δόπια ἔξορμα ἐκ τοῦ καλλυντηρίου. Δὲν εἶνε ἀνάγκη ἡ γυναικαὶ διὰ νὰ εἶνε εὑμορφιὴ νὰ ἔχῃ κανονικὰ χρακτηριστικά, ἀβράντας ἐπιδεμίδα, ζωηρὰ κρόμματα, μάτια καὶ στόμα καὶ στήθος θελητικά. Διὰ νὰ μαγνητίζῃ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν πνευματικήν, τὴν ἥθικήν ώμορφιάν, νὰ ἔχῃ κάτι τι ἀπροσδιόριστον, κάτι ποὺ νὰ τὴν ξεχωρίζῃ ἀπὸ τὰς σειρήνεις γυναικας, αἱ δόπιαι ἡμπορεῖται νὰ εἶνε δραῖαι φυσικῶς, αἱ δόπιαι ἡμπορεῖται νὰ εἶνε «μιτιπελώ» νὰ γνωριγταὶ σύμφωνα πρὸς τὸν συρμόν, νὰ κτενίζωνται ώραια, ἀλλὰ ἡ ψυχή των δὲν λέγει τίτοτε τίποτε δικαλλιτερίης ἢ ὁ ποιητής δὲν ἡμπορεῖται ἀπὸ τὰς κούκλας αὐτὰς νὰ ἐμπνευσθῇ. Ἐκείνο τὸ κάτι τι τὸ ἐκφραστικὸν ὅταν ἔχῃ μία γυναικα, ὅταν σκέπτεται κάπτως ιδιόρρυθμα, διατείνει τὸν σεφερύγη μέσω τούς ποιοντας τύπους, προώρισται νὰ παίξῃ ζηλευτὸν ρόλον εἰς τὴν ἀγάπην ὅλλα καὶ εἰς τὴν ἐπτίμησιν πιθανὸν τὰ μὴ ἔχοντα νὰ μαγειρεύσῃ, ζεύχει δόμως νὰ χαρίζῃ πνευματικήν τροφήν.

Εἰς τὴν εὐγλωττίαν αὐτὴν δὲν ἔχει τις νὰ προσθέσῃ τίποτε. Μὲ μίαν δόμηση ἀπαραίτητον ἐπιφύλαξην. Ἡ τελεία καλλονή εἶνε σχεδὸν ψυχρὰ καὶ ἡ σωματικὴ εὑμορφιὰ καλύπτει πολλάκις τὴν πνευματίν, κυριαρχεῖ τῆς ἥθικῆς ἀλλ’ ἡ γυναικαὶ ἡ δόπια θὰ ἐλκύσῃ τοὺς ἀνδρας καὶ θὰ τοὺς αἰγμαλιστίσῃ, ἀν δὲν εἶνε εὑμορφιὴ σύμφωνα πρὸς τὰς συνταγάς τῆς κ. Στίνην, ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ εἶνε πολὺ ἀσχημή ἢ πολὺ ήλικιωμένη, ὅσον σοφή καὶ ὅντεν διότι τότε περιπλάκωμεν εἰς ἄλλην ὑπερβολὴν καὶ ἡ αἰσθητική, ἡ δόπια ἀποβλέπει εἰς τὴν ψυχικήν πρὸς παντὸς καλλονὴν θὰ παθαίνῃ αἰφνηδιασμούς ἀπογοητεύσεως. «Ωστε πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπὸ φύσιν μερικὰ σύνορα εὑμορφιάς, προκειμένου νὰ ἀποταρθῇ τις ἄντες ἡ εὑμορφιὰ εἶνε καὶ ώραιότης. Εἶνε, διατείνει κυριαρχεῖται διατερεικῇ ώμορφιᾳ, διατείνει τὸ πρόσωπον δὲν εἶνε μὲν κανονικόν, ἀλλὰ τὸ φλαναρίζει διστινθή τῆς ἔξυπναδας καὶ τῆς γάριτος τὸ λανθάνον θελητικόν. Αὐτὰ ἀποτελοῦν τὴν ἀλήθειαν, ητίς εἶνε ἡ ἐκφραστικὴ τοῦ πραγματικοῦ καλλονής.

¶

Νέαρδος συνάδελφος εἶδε μίαν δύσασαν δόξαν τοῦ Ἐλλ. Θεάτρου νὰ λυνόγη καρφερικά εἰς ἓνα κρεβάτι τοίτης θέσεως τῆς Πολυκλινικῆς. Τὴν Εὐτυγελίαν

Παρασκευοπόλου. Μέ δύνηρούς συσπασμούς ἔλεγε : «Δόστε μου ἔννι καναπέ, μιὰ γωνιά...» Έχω ἡμέρες νὰ κοιμηθῇ ἀπὸ τοὺς πόνους τῶν νεφρῶν...» *Ἐνόμιζε ὅτι εὐδίσκεται στὰ σαγίδια τῆς οκηνῆς καὶ παρίστανε «Ο γράφων διὰ τὴν σύρουσαν τὰ ράκη τῆς ὑπάξεως ἥθιοιν δὲν τὴν εἰδε ποτὲ παριστάνουσαν» τὴν εἰδε μόνον ἄρρωστην καὶ ἀσπαῖρουσαν. *Αλλ᾽ ὁ καρδιάσων ταῦς γραμμάτων αὐτές, ὅστις ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρικολούθησε τοὺς θριάμβους της, τοὺς παραφόρους ἐνθυμισιαστοὺς τῶν θυαμαστῶν της, ὅστις τὴν εἰδε βασίλισσαν τῆς οκηνῆς ἐν μέσω θυμιαμάτων, ἡσθάνθη μίαν θλίψιν

δσσον καὶ οἱ σημειοὶ πόνοι τῆς, ὅδηγούν, διὰ τὴν ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων. Καὶ ἔκαμε τὴν αὐτὴν σκέψιν μὲ τὸν νευρὸν συνάδελφον, ἢν ἐπιτρέπεται σημεῖον ποῦ ὑπάρχουν ἡθοποιοὶ μὲ βίλλες, ποῦ ὑπάρχει Σύλλογος ἡθοποιῶν, μία Εὐαγγελία Παρασκευοπούλου νάζηταινεύῃ μιὰ γωνιὰ νοσοκομείου καὶ νά πεθαίνῃ ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ ἀπὸ τὴν πεῖνα. Καὶ δὲν σκέπτονται δὴ ἐπερπετεῖ τὰ ἀγωνισθῆ μιν Παρισκευοπούλου για νά εὑρούν ἀνοικτὸν τὸν δρόμον αἱ σημειώσιμαι πρωταγωνίστραι.

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Θέατρον Κοτοπούλη

Ἐπαίχθη διὰ πυράτην φοράν δ «Πλουτοκράτης» τοῦ Αιμιλίου Φάμπω, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Δ. Χατζοπούλου. Θέμα εἶναι ὅτι τὸ χρῆμα κυβερνᾷ τὸν κόσμον. "Οἱ τὰ πάντα διὰ τοῦ χρήματος ἔξαγορά· ζονται καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐπικορύτησίν του ὅλα συγκρούονται." Εχει μετρίαν τεχνικήν ἀξίαν, ή δὲ ὑπόθεσίς του, καίτοι ἐνδιαφέρουσα, δὲν εἰνε πρωτότυπος. "Η δις Κοτοπούλη ὡς κόρη θυσιαζομένη διότι δὲν ἀντέχει εἰς τὴν πάλιν, ἀνεδείχθη ἓπεροχος μὲ τὴν δυνατὴν ὑπόκρισίν της. Ο κ. Βελκις ἔπαιξε τὸν δύσκολον ρόλον τοῦ γέρο-Μαντινιών ἄριστα, ίδιως εἰς τὴν τρίτην πρᾶξιν. Ο κ. Μυράτ εἰς τὴν δευτέραν ἐκ τῶν δύο ἐμφαγίσεών του, κάλλιστος.

Μὲ ἡλεκτρικὴν ταχύτητα, μὲ μίαν δοκιμήν, μεταφρασθεῖσα εἰς μίαν νύκτα ἀπὸ ἕτα μεταφραστήν ἡ κάθε πρᾶξις, ἀνεβιβάσθη ἡ «Σκιὰ» τοῦ Νικοντέμου, τοῦ συγγραφέως τοῦ «Κουρδελιοῦ». Ἡ «Σκιὰ» παρεστάθη, διλυγοτέρας φορᾷς ἀπὸ τὸ «Κουρδέλι», ἀλλ᾽ ἡ ρεσε. Εἶνε ἔργον δραματικώτερον, ἐπιτίζθη δὲ τόσον καλά ἀπὸ τὴν δ. Κοτοπούλη, ὃσον τὸ «Κουρδέλι» ἀπὸ τὴν κ. Κυρέλην. Ὄπως εἰς τὸ δεύτερον είνε ἀνυπέρβλητος εἰς ζάψιν καὶ φυσικότητα η Κυρέλη, οὕτω ἡ «Σκιὰ» δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παιχθῇ καλύτερα ἀπὸ τὴν δ. Κοτοπούλη, ἥτις ἔδειξε ὅλην τὴν δραματικήν της δρμάνην. Τό ἔργον ἔχει συγκλονιστικάς σκηνάς. Μία δυστυχισμένη ἑπαρξις, ἡ Βέρθα, είναι παραλύτος ἀπό ἔξαετίας. Καρφωμένη εἰς μίαν πολυθρόναν, ἀνακτῆ αἴφνης τὴν ὑγείαν της, ἀλλά διὰ νὰ παραστῇ πρὸ μεγαλειτέρας δυστυχίας. Ἀνακαλύπτει ὅτι ὁ σύζυγός της ἔχει συνδεθῆ ἀπὸ τετραετίας μὲ μίαν παιδικήν φίλην της, ἔχῃ ἀποκτήση τέκνου μετ' αὐτῆς καὶ τῆς ἔχει ὑποσκεδῆ ὅτι θὰ τὴν νυμφευθῇ. Ἡ Βέρθα είνε ἡ σκιά, ἡ δοπία ἐπιποσθεῖται εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνδρός της, τὸν δόποντον λατρεύει. Καὶ δέχεται νὰ λείψῃ ἐκ τοῦ μέσου καὶ φεύγει ἡ μαρτυρικὴ σύντη σκιὰ τῆς ψυχικῆς ὁδύνης.

Ἡ δεσποινὶς Κοτοπούλη ἔπαιξεν ὡραιότατα εἰς τὴν α' πρᾶξιν εἰς τὸ τέλος ὅταν ἐγείρεται ἐκ τῆς πολυθρόνας καὶ περιπατεῖ. Εἰς τὴν β', ἥτις εἶναι καὶ ἀνωτέρᾳ τῶν ἄλλων, ὅταν παρακινεῖ τὸν ἄνδρα τῆς νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐρωμένην του. Εἰς τὴν τελευταίαν Ιδίως σκηνὴν είνει υπέροχος, ὅταν βλέπει τὴν φίλην της μὲ τὸ παιδί. τὸν καρπὸν τοῦ μετά τοῦ συζύγου της ἔφωτος καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεόν γὰ τὴς ἔνανθρώπη τὴν ἀρού-

στεια της. Εἰς τὴν γ' πρᾶξιν ἐπίσης ἔπαιξεν θαυμάσια δταν συγχωρῇ τὴν φύλην τῆς μετανοοῦσαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ θυσιάζεται χάριν τοῦ ἀνδρός της καὶ τοῦ τέκνου του. Ὁ δραματικὸς τόνος τῆς φωνῆς τῆς δεσποινίδος Κοτοπούλη καὶ αἱ ἐκφραστικαὶ κινήσεις τῆς προεκάλεσαν ἀλληστηνήν συγκίνησιν. Ὁ κ. Μυράτ εἰς τὸν ρόλον τοῦ εἰρωνεύοντος καὶ ἀπαισιοδόξου καὶ θυμοούσφου φίλους, πολὺν καλός. Ἡ κ. Φιλιππίδου δὲ ἐρωμένην, φυσικωτάτην· θὰ ἐχρειάζετο μόνον δλίγονον χρώμα εἰς τινα σημεῖα τῆς διμήνιας της.

Ο καὶ Ξενόπουλος ἔχει μίαν κακήν συγγένειαν, τὰ διηγήματά του καὶ τὰ μυθιστορήματά του νὰ τὰ παρουσιάζῃ εἰς δευτέραν ἔκδοσιν, ώπο μορφὴν θεατικήν. Καὶ ἐδραματοποίησε τὸ δι' ἐφημερίδα γραφὲν μυθιστόρημά του «**Ἡ τιμὴ τοῦ ἀδελφοῦ**» καὶ ἡ δ. Κοτοπούλη κατώρθωσε γὰρ ἀνεύρῃ εἰς αὐτὸν στοιχεῖα ἐπιτυχίας, τὰ δόποια τὴν ἔπεισαν νὰ τὸ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ σκηνῆς. Θέμα τὸ αἰώνιον «δρᾶμα τιμῆς», δ. Ἀγριος φόνος τῆς ἀγυπεραισπιστον ἀδελφῆς ὑπὸ προσκήματα δῆθεν ἔξιγνίσεως δικράνων τὴν χρυσιατέραν τοῦ ἐγκλήματος μορφήν. «**Ἡ Ἀργυρώ**—ἡ ἡρωΐς—παρασυρμένη ἀπὸ μίαν φίλην της πέρνει τὸν κακὸν δρόμον, ὅστις είνει ἀρκετά προσοδοφόρος. Οἱ ἀδελφός, ἀεργος χασισσόπτης, φίλος κοινωνικῶν ἀποβρασμάτων, διαρκῶς τὴν ἀπειλεῖ ὅτι θὰ τὴν σκοτώσῃ, Ιδίως δὲν τὸν δίδει χοήματα. «**Ἡ μητέρα** ἔξενισταται καὶ τὸν διαγωγῆς τῆς διαγωγῆς τῆς κόρης της, ἀλλ’ εὔκολα πείνεται παρ’ αὐτῆς ὅτι «ἔστι πρέπει γὰρ γίνεται». Υπάρχει καὶ ἔνας ἐραστής εὐγενεστατος—ὅστις ὡς σκιὰ παρέχεται, κωρίς νά μᾶς φανερώνῃ τὸν χαρακτῆρα του. Οἱ ἀδελφοὶ τέλος ἐνῷ φαίνεται συγχωρῶν τὴν ἀδελφὴν καὶ ἐνῷ καὶ ἐκείνη ἔχει ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν εὐθείαν δόδον, τραβάνει τὴν Ισόβια καὶ εἰς μίαν ἀδικιαὶ ὄλγητον διὰ προσβλητικῶν λόγων ἐπίθεσιν τῆς ἀδελφῆς τὴν βυθίζει—δὲν ἡξεύρω εἰς ποτὸν μέρος τοῦ σώματος διότι ὁ φόνος γίνεται εἰς τὰ παρασκήνια—καὶ ἐπειτα μὲ πολλὴν ἀφέταιαν ἀπολογεῖται εἰς τοὺς προσδραμόντας διατὶ τὴν ἐσκότωσε, ἐνῷ ὁ ἐραστής διλούφοεται.

Τὸ δέ γον ἔχει τέσσαρας ὀδοκλήθρους πράξεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Εἰς τὴν α' ἡ παραστρατήσασα ἀδελφή δεικνύει τὸν ἀτίθασσον χαρακτῆρα τῆς, ὁ δὲ ἀδελφὸς τὴν ὑπνηλίαν του. Εἰς τὴν β'. εἰς ἓν ταβερνείον γίνεται ἀπότειρα ἡμιογραφίας κουτσαβάκηδων. Εἰς τὴν γ'. μῆτρας εἶναι ἡ καλλιτέα